

- تاریخ پوشاک در عهد هنری لویی چهاردهم

لویی چهاردهم : لویی کبیر یا پادشاه خورشید(نماد خورشید را برای خود انتخاب کرد)+ بیش از ۷۲ سال سلطنت + طولانی ترین سلطنت در تاریخ فرانسه و تمام تاریخ اروپا + برخلاف هنری چهارم پروتستانیسیم را کاملا سرکوب یا از کشور اخراج کرد + کلیسا کاتولیک را هم عملا کنترل کرد + جنگ راهی ایده آل برای تقویت جلال و شکوه است + سمت صدر اعظم و نخست وزیر را گذاشت کنار و خود مستقلا به امور کشور رسیدگی کرد(من یعنی دولت، من یعنی فرانسه) + نماد کامل باروک اقتدارگرا(آبسولوتیسیم) + خود را نماینده مستقیم خداوند یا حق الهی می دانست + علاقه خاصی به هنر، ادبیات، موسیقی، تئاتر و ورزش + رابطه بسیار خوب با تعدادی از هنرمندان برگزیده + موسسات مختلفی برای هنر و علوم تأسیس کرد(سازمان هنرهای زیبا فرانسه).

کفش های پاشنه لویی

لویی چهاردهم یکی از بزرگ ترین مجموعه های کفش در زمان خود را داشته است + قد او تنها یک متر و ۶۳ سانتیمتر + با پوشیدن کفش های پاشنه بلند ۱۰ سانتیمتری خود را بلندقدتر نشان می داد + در ۱۶۷۰، فرمانی صادر کرد مبنی بر آن که تنها اعضای دربارش اجازه داشتند «کفش های پاشنه بلند قرمز رنگ» بپوشند.

تقسیم بندی دوران های حکومتی لویی چهاردهم

برای بررسی لباس در عهد لویی چهاردهم دوران حکومتی او را به سه قسمت به صورت زیر تقسیم می کنیم

۱- دوره انتقالی ۱۶۴۳ تا ۱۶۶۱   ۲- دوره اقتدار ۱۶۶۱ تا ۱۶۷۰   ۳- دوره تحمل ۱۶۶۰ تا ۱۷۱۵

دوره انتقالی

این دوره از پنج سالگی و نایب سلطنتی ملکه آن اتریش آغاز و تا مرگ آخرین صدراعظم باقی مانده از عهد لویی سیزدهم کاردینال مازارن ادامه می یابد.

مهمترین تحولات اجتماعی اقتصادی حوزه پوشاک در دوره انتقالی

الف- همه کشورها به استثنا اسپانیا، از طرح و شیوه یکسانی که در باروک فرانسوی لویی سیزدهم شکل گرفته بود پیروی می کردند.

ب- از ۱۶۴۴، مازارن استفاده از ابریشم وارداتی ایتالیا را آزاد کرد.

ایتالیایی بود + ثروت اندوزی می کرد + با تجار ابریشم هم دست بود +

پولش را در ایتالیا سرمایه گذاری می کرد + شاگرد و دست راست ریشلیو بود + همچون ریشلیو لباس می پوشید.

ج- با مرگ ریشلیو منع واردات تور از ونیز و ایتالیا برداشته شد.

د- با این حال مازارن واردات سیاه دوزی با طلا و نخ های فلزی را از اسپانیا ممنوع ساخت.

گالان

گالان به نوعی تزئین روبانی به صورت دسته ای و رنگارنگ که در قسمت های مختلف لباس به کار برده می شود گویند + استفاده از گالان در این دوره از لباسی های مردان و زنان به شدت باب شد.

استفاده از گالان محدود به این دوره نمی ماند + در مد روکوکویی لویی شانزدهم و مد رومانتیسیسمی قرن نوزدهم به شدت گسترش می یابد.

استفاده از گالان در مد روکوکو + دوره لویی شانزدهم

پس از مرگ مازارن، کلبر وزیر اقتصاد دربار لویی چهاردهم شد + او تورباغان ونیزی را به برخی از شهرهای فرانسه کوچاند و به این ترتیب تولید تور را در فرانسه بومی نمود + این تورهای تولیدی در فرانسه به شدت مورد توجه لویی چهاردهم قرار گرفت و دستور داد که در لباس های درباری از آنها استفاده شود.

اقدامات کلبر در صنعت نساجی و پوشاک فرانسه

وزیر اقتصاد لویی چهاردهم بین سال های ۱۶۶۵ تا ۱۶۸۳

الف- به خاطر اقدامات او نساجی فرانسه از ورشکستگی خارج شد و تولید بالا رفت.

ب- گسترش و حمایت از تولید پوشاک توسط فلاندرزها

ج- راه اندازی تعداد زیادی کارخانجات تولید تاپستری در پاریس و فرانسه

د- فرشینه + قاب بندی با نخ های کتان + پود کشی با نخ پشمی + مثل گوبلن طرح روی زمینه نقاشی می شود + پرز ابریشمی است + استفاده عمدتاً تابلویی است.

د- تعرفه وارداتی بر محصولات نساجی را افزایش داد تا به محصولات داخلی کمک نماید.

ه- واردات مواد اولیه رنگرزی را از شرق به فرانسه گسترش داد.

و- وارد مذاکره با دربار صفوی برای ورود فرش های نفیس ایرانی به فرانسه و رقابت با فرش های عثمانی در بازار فرانسه شد.

ز- اتحادیه های صنفی پوشاک را سامان داد و قوانینی برای حفظ کیفیت پوشاک و منسوجات تعیین کرد + اگر سه کارشناس دولتی کیفیت پوشاک تولیدی را خوب تشخیص ندهند، تولید کننده با محصول تولیدی آن در میدان شهر به تیرک بسته می شد.

ح- تجارت دریایی و ورود پنبه را به فرانسه برای رقابت با کتان و کاهش مصرف کتان در دستور کار قرار داد.

ط- ۱۶۰۰۰ وارد کننده پارچه و منسوجات را به جرم وارد کردن پارچه نامرغوب یا مخلاف با قوانین تجاری فرانسه اعدام کرد.

تغییرات در لباس های مردانه (دوره انتقالی)

تغییرات جرکین

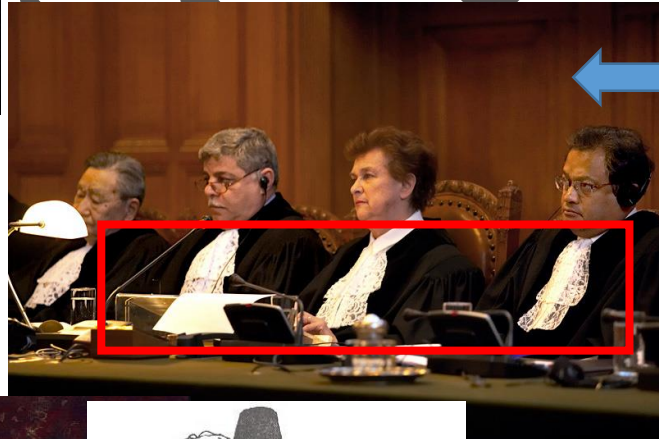
کوتاه شد تا بالاتر از خط طبیعی کمر (به نحوی که پیراهن گشاد زیر نمایان شد)

آستین کوتاه شد تا آرنج (سه ربعی) - (از زیر آن آستی های پیراهن زیر دیده می شود)

تبدیل فالینگ بند به جابوت

فالینگ بند کوچک شد + تبدیل به جابوت شد + جابوت پیش سینه بود + قسمت باز جلوی جرکین را می پوشاند + از تور یا کتان سفید تهیه می شد + جابوت ها در قرن نوزدهم بسیار کوچک و از پارچه های آهار دار توری تهیه می شد + امروزه نیز جابوت ها در بسیاری از محاکم قضایی به عنوان جز اصلی لباس های قاضی و وکلا استفاده می شود.

استفاده از جابوت در پوشش رسمی قضات دادگاه بین المللی لاهه

استفاده از

ژوستاکور

کت بلند تا سر زانو + در جلو با دکمه بسته می شود + آستین کوتاه با لبه برگردان + معمولاً بدون یقه + روی جرکین پوشیده می شود.

گاهی نیز از شنلی گشاد و تا زانو استفاده می شد + یقه دار + گاهی به صورت یک استایل مشخص روی یک شانه می افتاد + این شنل در هوای نامساعد یا در سفر بیشتر کاربرد داشت.

کفش

کفش پاشنه لویی (گفته شد) + به جای گل بزرگ دوره لویی سیزدهم از پاپیون های بزرگ و آهار زده ای که پره آسیاب بادی می گفتند استفاده شد + پنجه چهار گوش

در این دوره مجددا استفاده از چکمه های نرم با لبه برگردان مشابه با آنچه که در یونان باستان استفاده می شد و باسکین نامیده می شد مجددا باب شد + باسکین ها می تواند جلو باز یا جلو بسته باشد (رومی ها جلو باز بودند) + اما با بند از رو بسته می شوند و حتما باید پشت پا از قوزک به بالا را در بر بگیرد

جوراب و بوت هوز

ابریشمی + برای هر پنج انگشت جا داشت + بلند تا زیر زانو + در قوزک گلدوزی می شد + در هنگامی که قرار بود سوارکاری کنند به جای لگینگ دوره لویی سیزدهم از بوت هوز استفاده می شد.

جوراب قرمز بوت هوز سفید

دامن شلواری (راین گریو)

دامن شلواری راین گریو توسط کنت سالم که به کنت راین یا راین گراف هلندی معروف بود، اختراع شد + رایان گریو بصورت یک تکه و دامن مانند بود که از وسط جمع و دوخت می خورد (شلواری بسیار گشاد) + در پایین و زیر زانو با گالان چین دار و تور دار کانون می شد.

نکاتی در خصوص لباس مرد لویی چهاردهم

الف- استفاده از دکمه های تزئینی رواج داشت + این دکمه ها به صورت افراطی و جواهر نشان استفاده می شدند.

ب- استفاده از حمایل و بند چرمی شمشیر مشابه دوره لویی سیزدهم رواج داشت اما دیگر رنگ سفید و ساتن مخصوص شاه نبود.

ج- کلاه لبه دار بره (لبه چندان عریض نبود) + تزئین شده با پر شتر مرغ

د- موها مجعد تا سر شانه + استفاده از کلاه گیس مرسوم بود + مهارت در ساخت کلاه گیس در فرانسه به جایی رسید که سراسر اروپا از کلاه گیس های فرانسوی استفاده می کردند.

تغییرات در لباس زنان

استفاده از کرس (شکم بند) های جلو مثلثی

کرس شکم بند ها بر روی رب پوشیده می شد + بالاتنه آنها تنگ شد + جلو کرس ها به صورت مثلثی نوک تیز درآمد + در پشت با بند و مادگی بسته می شد + آستین های رب زیر کرس ها عمدتاً سه ربعی بود + این کرس ها زیر بغل و سینه ها را کاملاً در بر می گرفت

یقه باز پیراهن و استفاده از فیشو

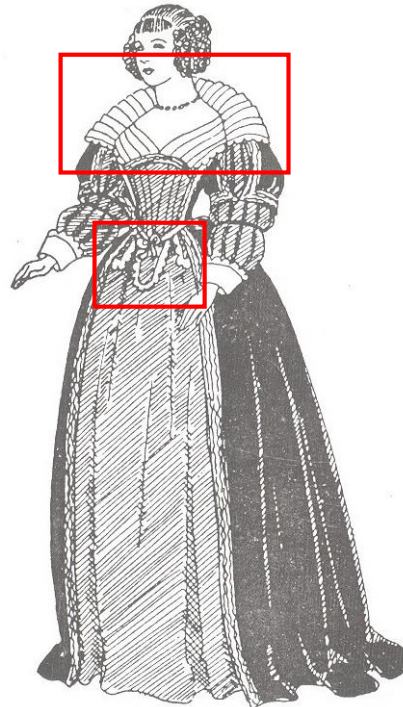
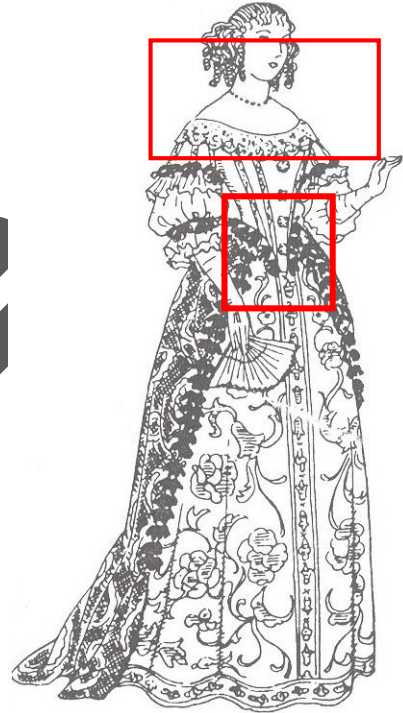
یقه ها بزرگ خوابیده که با پارچه لطیف با تور تزئین می شد + روی آن با شانه پوشی بلند به نام فیشو پوشیده می شد.

روسری بزرگ و مربعی شکل که برهنگی سینه را می پوشاند.

کوچک شدن زیر دامنی های طبلی

از حجم بالسترها کاسته شد اما بر طول دامن ها افزوده شد + اما در فرم رب و زیردامنی تغییری حاصل نشد.

در این دوره زنان لباس مخصوص شکار و سواری را مشابه با لباس مردان طراحی و استفاده نمودند + این لباس ها شامل کت + جلیقه (جرکین) و دستمال گردن (جابوت) می شد + حتی مشابه مردان بند چرمی شمشیر و شمشیر را هم می بستند.

برخی از نکات در لباس زنان در دوره اول لویی چهاردهم

الف- استفاده از آرایش و خال چهره همانند دوره کاترین دومدیچی رواج داشت.

ب- استفاده از ماسک سیاه توسط زنان بورژوا در هنگام سواری یا پیاده روی مجدداً باب شد.

ج- رنگ درباری لباس زنان سیاه و استفاده از تور سیاه برای زنان باب شد.

